

Frits van Tol woonde op de Oranjelaan 14 (nu 50) in Rijswijk.

Hij was scout voor de oorlog. Tijdens de oorlog komt Johanna (Hannie) C. ten Bosch bij hem in de wijk wonen. Ook zij was actief padvindster. Ze is geboren in Ginneken/Breda. Het gezin verhuisde voor de oorlog naar het Benoordenhout in Den Haag. Haar vader had het administratiekantoor van de NPV aan huis. Na het verbod op Scouting verhuisde het gezin naar de Oranjelaan 70 (nu 108) in de wijk Leeuwendaal in Rijswijk. Ze verlopen zich en in de hongerwinter gaat Frits met de broers van Hannie in het donker met zagen en bijlen de straat op. Hannie staat op de uitkijk. Twee uur later is de hele kamer gevuld met takken en in stukken gezaagd stam. Het gezin kan weer even wat stoken.

De magische ‘Operatie Manna’ met onder andere de voedseldroppings op Ypenburg begon pas goed op 29 april. Toen heel Nederland op 5 mei was bevrijd, was de voedselnood nog lang niet opgelost. De regering deed daarom een oproep een grote inzameling te houden om de tussentijd -tussen Bevrijding en het moment van een goed opererend voedselverdelingssysteem- te overbruggen.

Enkele padvinders en padvindsters in Rijswijk gaven gehoor aan de oproep. Frits van Tol van de Oranjelaan 14 nam het initiatief. Hij leende een paar handkarren bij de haardenfabriek Vakana en de padvindersuniformen werden uit de mottenballen gehaald. De padvinders- en welpenorganisaties waren al in 1941 door de bezetter verboden, maar ze konden bij sommige sportverenigingen heimelijk hun activiteiten voortzetten, zij het niet in uniform. Luid roepend en overal aanbellend gingen ze door de wijk Leeuwendaal en de omgeving van de Thierensgade. Restanten van voedsel, hoe klein dan ook, werden dankbaar in ontvangst genomen. Alles werd keurig genoteerd en op het eind van de dag werd de opbrengst bij het I.K.B. op de Kerklaan 57 afgeleverd. Frits van Tol staat op de foto vijfde van rechts, Hannie staat helemaal rechts.

Piet, een broer van Hannie, zit aan het eind van de oorlog in Duitsland gevangen. Als student heeft hij geprobeerd naar Engeland te vluchten. Helaas is hem dat niet gelukt.

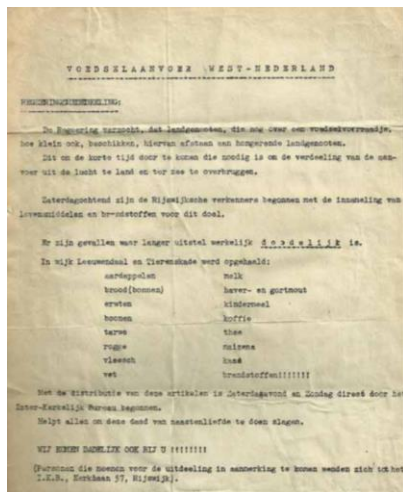

Frits en Hannie trouwen na de oorlog en krijgen op 20 december 1946 een zoon, Frits.

Meer informatie

[Jaarboek-2010.pdf \(historischeverenigingrijswijk.nl\)](#)

[Leeuwendeel-02-2020-Zomer-def.pdf \(wijkvereniging-leeuwendaal.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.